

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Marko Msrnik (S&P): Η μείωση χρέους κλειδί για αναβάθμιση της Ελλάδας

Μετά την επίσημη επαναξιολόγηση της Ελληνικής Δημοκρατίας από τη Standard & Poor's Global Ratings στις 22 Οκτωβρίου, στην οποία ο αμερικανικός οίκος διατήρησε την πιστοληπτική αξιολόγηση στο BB+ με σταθερό outlook, συζητάμε με το Marko Msrnik, Ανώτερο Διευθυντή (Senior Director) του οίκου αξιολόγησης.

Μιλά για τις οικονομικές προοπτικές, τις προκλήσεις από την ενεργειακή κρίση και τις πιθανές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στην πορεία της εγχώριας οικονομίας και την επενδυτική βαθμίδα.

Ο Marko Msrnik, υπεύθυνος για την αξιολόγηση της χώρας μας στη Standard & Poor's Global Ratings, εξηγεί γιατί βλέπει εφικτή τη μείωση του δημόσιου χρέους τα επόμενα έτη και πώς με αυτό τον τρόπο ανοίγει τον δρόμο για ανοδική τροχιά στις αξιολογήσεις της χώρας.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι θετικές εκτιμήσεις του για το Ταμείο Ανάκαμψης της ΕΕ, το οποίο θα ενισχύσει το ΑΕΠ κατά 8,3%, σύμφωνα με το σενάριο χαμηλής επίπτωσης και κατά 18,3%, σύμφωνα με το σενάριο υψηλής επίπτωσης.

Πρόσφατα επιβεβαιώσατε τη μακροπρόθεσμη και τη βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας. Στην ανάλυσή σας υπάρχει ένα ανοδικό και ένα καθοδικό σενάριο. Ποιο από τα δύο φαίνεται περισσότερο πιθανό για το 2023 και ποιες θα μπορούσαν να είναι οι επιπτώσεις του;

Πράγματι, οι προοπτικές της αξιολόγησης της χώρας είναι σταθερές, κάτι που σημαίνει ότι οι κίνδυνοι για την πιστοληπτική ικανότητα σε αυτό το στάδιο είναι ισορροπημένοι. Παρ' όλα αυτά, αξίζει να επισημάνουμε ότι θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε τις αξιολογήσεις μας για την Ελλάδα εντός των επόμενων 12 μηνών, εάν οι οικονομικές επιδόσεις είναι πολύ καλύτερες από ό,τι προβλέπουμε σήμερα και ισχυρότερες από εκείνες των αντίστοιχων χωρών που είναι συγκρίσιμες με την Ελλάδα. Η πιθανότητα αναβάθμισης της αξιολόγησης σε υψηλότερα επίπεδα από τα τρέχοντα θα μπορούσε επίσης να εξαρτηθεί από μια ουσιαστική βελτίωση των δημοσιονομικών επιδόσεων.

Το 2023, η κυβέρνηση στοχεύει σε πρωτογενές πλεόνασμα 0,7% του ΑΕΠ, βασιζόμενη κυρίως στον περαιτέρω περιορισμό των δαπανών για την εξάλειψη των υπόλοιπων μέτρων που σχετίζονται με την πανδημία Covid-19 και τη μη ανανέωση ορισμένων ενεργειακών μέτρων καθώς και την έκτακτη φορολογία στις επιχειρήσεις ενέργειας. Αν και υποθέτουμε ότι η κυβέρνηση είναι απίθανο να επιτύχει τον δημοσιονομικό της στόχο λόγω της πιθανής αυξημένης πίεσης στις δαπάνες σε σχέση με την αναμενόμενη επιδείνωση της οικονομικής δραστηριότητας και τις βουλευτικές εκλογές του 2023, εμείς αναμένουμε ότι ο προϋπολογισμός, πρωτογενώς, θα είναι περίπου ισοσκελισμένος και σε ισορροπία. Αυτό σημαίνει ότι το έλλειμμα του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης θα μειωθεί περαιτέρω, θέτοντας σαφώς το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ σε πτωτική πορεία και θέτοντας τις αξιολογήσεις της Ελλάδας υπό ανοδικές πιέσεις.

Η Ελλάδα πρόκειται να λάβει ένα μεγάλο ποσό κεφαλαίων τα επόμενα χρόνια. Πιστεύετε ότι το Ταμείο Ανάκαμψης είναι προς τη σωστή κατεύθυνση για να θεραπεύσει τη μακροχρόνια έλλειψη επενδύσεων; Συνέχεια...

Ναι, πιστεύουμε ότι οι επιτυχείς μεταρρυθμίσεις θα οδηγήσουν πιθανότατα σε αύξηση της παραγωγικότητας, βελτίωση των μακροοικονομικών αποτελεσμάτων και θα βελτιώσουν την ικανότητα εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα. Κατά την άποψή μας, τα κεφάλαια που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του πακέτου NGEU θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως καταλύτης για τέτοιου είδους μεταρρυθμίσεις, με προηγούμενες και τρέχουσες διαρθρωτικές πρωτοβουλίες να είναι πιθανό να ενισχύσουν την οικονομική ανάπτυξη. Σύμφωνα με το σχέδιο, η Ελλάδα θα λάβει έως το 2026 επιχορηγήσεις ύψους 17,8 δισ. ευρώ και δάνεια ύψους 12,7 δισ. ευρώ. Πιστεύουμε ότι, εάν χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά, τα κεφάλαια αυτά θα μπορούσαν να επιταχύνουν τις διαρθρωτικές βελτιώσεις στην οικονομία και θα συμβάλουν σε ισχυρότερη ανάπτυξη.

Πόση ανάπτυξη θα μπορούσε να προσθέσει το σχέδιο NGEU στην οικονομία;

Σύμφωνα με τις προσομοιώσεις μας, το υψηλό επίπεδο διαρθρωτικής ανεργίας πριν από την πανδημία, το χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε σχέση με τις ομόλογες χώρες, το υψηλό επενδυτικό κενό, ένας μεγάλος τομέας υπηρεσιών (ιδίως ο τουρισμός), καθώς και ένα σχετικά υψηλό παρελθόν ποσοστό απορρόφησης των κονδυλίων της ΕΕ υποδηλώνουν ότι η Ελλάδα θα είναι ένας από τους μεγαλύτερους δικαιούχους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το πακέτο NGEU της ΕΕ θα ενισχύσει το ΑΕΠ κατά 8,3%, σύμφωνα με το σενάριο χαμηλής επίπτωσης και κατά 18,3%, σύμφωνα με το σενάριο υψηλής επίπτωσης. Οι μεγάλες επιχορηγήσεις θα ωφελήσουν επίσης τις εξελίξεις στο ισοζύγιο πληρωμών και θα στηρίξουν την τρέχουσα πρόβλεψή μας για σταθερή μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Φαίνεται ότι οι ελληνικές τράπεζες έχουν γυρίσει σελίδα όσον αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Πιστεύετε ότι η ικανότητά τους να δανείζουν την οικονομία θα βοηθήσει τον στόχο της επίτευξης της επενδυτικής βαθμίδας;

Βραχυπρόθεσμα, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας εξαρτάται από την περαιτέρω δημοσιονομική εξυγίανση. Η βελτίωση του τραπεζικού τομέα έχει σίγουρα συμβάλει στη βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας του ελληνικού δημοσίου μέχρι στιγμής. Στο μέλλον, η επιστροφή της ικανότητας του τραπεζικού τομέα να δανείζει την οικονομία θα πρέπει να υποστηρίξει τη συνεχή μείωση του μεγάλου επενδυτικού κενού στην Ελλάδα και επομένως θα ωφελήσει τις προοπτικές ανάπτυξής της μεσοπρόθεσμα. Η μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων των τραπεζών (NPE) είναι το «κλειδί» για μια ταχύτερη οικονομική ανάκαμψη, καθώς θα τονώσει τις πιστώσεις του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες σε καθαρούς όρους εξακολουθούν να συρρικνώνονται.

Οι τράπεζες έχουν μειώσει σταθερά το μεγάλο απόθεμα μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, παρά τις επιπτώσεις της πανδημίας και στους ισολογισμούς των επιχειρήσεων. Το μερίδιο των NPEs στο σύνολο των δανείων του τραπεζικού συστήματος μειώθηκε απότομα στο 10% τον Ιούνιο του 2022 από 31% το 2020. Επιπλέον, η κυβέρνηση αντλεί δάνεια ύψους 12,7 δισεκατομμυρίων ευρώ από το RRF της ΕΕ και τα διοχετεύει στον ιδιωτικό τομέα με χαμηλό κόστος δανεισμού μέσω του τραπεζικού συστήματος, γεγονός που αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση του χάσματος μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς δανείων στην οικονομία, καθώς και να τονώσει την οικονομική δραστηριότητα τα επόμενα χρόνια.

Τέλος, δεν φαίνεται να πιστεύετε ότι υπάρχει ή θα υπάρξει πολιτική αβεβαιότητα, αν και ο σχηματισμός κυβέρνησης μπορεί να είναι δύσκολος, καθώς είναι απίθανο η παρούσα κυβέρνηση να κερδίσει την πλειοψηφία στις εκλογές του επόμενου έτους. Ποια είναι η γνώμη σας;

Όπως συμβαίνει συνήθως, η αβεβαιότητα σχετικά με το αποτέλεσμα των επόμενων εκλογών και τον επακόλουθο σχηματισμό κυβέρνησης σίγουρα μειώνει κάπως την ορατότητα, όσον αφορά τη χάραξη οικονομικής πολιτικής μετά τις εκλογές. Ωστόσο, εμείς πιστεύουμε ότι τα διαθέσιμα κονδύλια του NGEU και άλλα χαρακτηριστικά της οικονομικής πολιτικής στο πλαίσιο της Ευρωζώνης αποτελούν σταθερό κίνητρο για την επόμενη κυβέρνηση να συνεχίσει να εφαρμόζει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και έτσι να βελτιώσει τις οικονομικές επιδόσεις, μειώνοντας παράλληλα περαιτέρω το μεγάλο δημόσιο χρέος.

Πηγή: Euro2day.gr

UBS: Οι μεγάλοι φόβοι των επενδυτών – Πού βλέπουν φως

Ασκήσεις ισορροπίας για τους επενδυτές παγκοσμίως που θεωρούν δεδομένες τις γεωπολιτικές εντάσεις, πιστεύουν ότι η ύφεση είναι ήδη εδώ ή πολύ κοντά μας και φοβούνται περαιτέρω άνοδο του πληθωρισμού και δραστικές αυξήσεις επιτοκίων το 2023. Στο περιβάλλον αυτό της ανατροπής κάθε «κανονικότητας» βάζουν μαχαίρι στις δαπάνες τους και επιζητούν τη βεβαιότητα στα μετρητά, που ανακτούν το κύρος του «βασιλιά» της αγοράς. Παρόλα αυτά δηλώνουν πιο αισιόδοξοι για την πορεία των μετοχών σε σχέση με πριν από τρεις μήνες.

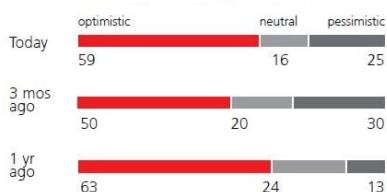

Τα παραπάνω προκύπτουν από την παγκόσμια έρευνα της UBS (την οποία παρουσιάζει η Ναυτεμπορική) στην οποία συμμετείχαν 2.900 μεγαλοεπενδυτές και 1.200 επιχειρηματίες σε 14 μεγάλες οικονομίες. Το 54% των επενδυτών παγκοσμίως ανησυχούν έντονα για μία ύφεση, έναντι ποσοστού 49% το προηγούμενο τρίμηνο.

Κόντρα στους φόβους το τελευταίο τρίμηνο το κλίμα για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της χρηματιστηριακής αγοράς έχει τονωθεί, με το 59% να εκφράζουν αισιοδοξία. Η ισχυρή ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες (46%), η άρση των περιοριστικών μέτρων που είχαν επιβληθεί επί πανδημίας του Covid-19 (43%) και η ισχυρή κερδοφορία (41%) ξεχωρίζουν στη λίστα με τους παράγοντες που κάνουν τους επενδυτές να αισθάνονται πως υπάρχει ελπίδα στον ορίζοντα παρά το γεμάτο προκλήσεις περιβάλλον.

Outlook and investments

Short-term stock market outlook begins to recover, though pessimism remains (in %)

Some investors see reasons for optimism

- 46% Continuing strong demand for goods and services
- 43% Return to normal after COVID-19
- 41% Company earnings remain strong

Some investors see opportunity in the current market*

% more likely to invest in current environment

34%

Stocks in my region (+6)

30%

Gold (-1)

30%

Bonds in my region (+4)

29%

Real estate (+1)

28%

Oil (Unchanged)

*Changes since August 2022.

Συνέχεια....

Οι κορυφαίες ανησυχίες

Η ύφεση είναι παγκοσμίως η τρίτη μεγαλύτερη ανησυχία των επενδυτών, πίσω μόνο από τον πληθωρισμό (55%) και το γεωπολιτικό ρίσκο (55%). Το 31% των επενδυτών πιστεύουν ότι η οικονομία τους είναι ήδη σε ύφεση και ένα επιπλέον 21% περιμένει ότι αυτό θα συμβεί πριν μας αποχαιρετίσει το 2022.

Recession

Investors expect a recession soon

Το 62% των επενδυτών περιμένει περαιτέρω αύξηση του πληθωρισμού το 2023 και ως αποτέλεσμα σχεδόν το ήμισυ αυτών έχει ήδη περιορίσει τις δαπάνες του, ενώ το 37% επιδιώκει να πραγματοποιήσει μία μεγάλη αγορά τώρα, πριν οι τιμές αυξηθούν κι άλλο.

Το 69% των επενδυτών «βλέπει» άνοδο των επιτοκίων μέσα στο 2023 και σχεδιάζει να απαντήσει στην εξέλιξη αυτή προσθέτοντας στο χαρτοφυλάκιό του μετρητά (38%), εναλλακτικές τοποθετήσεις (31%) και ενεργητικό κλάδων που επιδεικνύουν προσαρμοστικότητα (31%).

Mixed reactions to current environment

Top investor concerns: inflation, geopolitics and recession*

*Changes since August 2022.

Investors expect higher inflation in 2023 ...

... and half have already cut spending

Συνέχεια..

Τα σχέδια των επιχειρηματιών

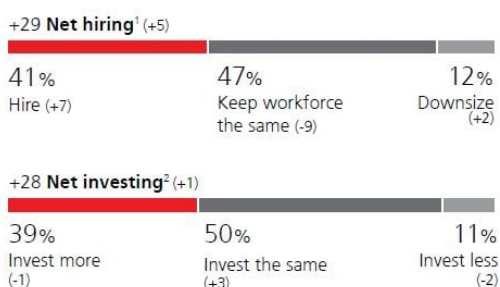
Μεταξύ των επιχειρηματιών που συμμετείχαν στην έρευνα, το 72% δηλώνουν αισιόδοξοι για την πορεία της εταιρείας τους, τους επόμενους 12 μήνες. Μάλιστα, παρά το γεγονός ότι η ύφεση φιγουράρει στην πρώτη θέση των ανησυχιών τους, το 41% σχεδιάζει να συνεχίσει να καλύπτει το κενό προσλήψεων που «γέννησε» ο Covid-19.

Στις ανησυχίες των επιχειρηματιών περιλαμβάνονται επίσης η γεωπολιτική αστάθεια (54%), οι μισθολογικές αυξήσεις (54%) και το αυξημένο κόστος των πρώτων υλών (54%). Για να αντισταθμίσουν τα «τσιμπημένα» έξοδά τους, οι επιχειρηματίες αγοράζουν από προμηθευτές χαμηλότερου κόστους (46%), αλλά και αυξάνουν τις τιμές πώλησης (45%).

Business owners

Despite recession fears, business owners continue to fill post-COVID labor gaps ...*

... and are still optimistic about their business for the next 12 months*

*Changes since August 2022.
1 Hire minus downsize
2 Invest more minus invest less

Το παράδοξο της Ευρώπης

Το 69% των επενδυτών στην Ευρώπη δηλώνουν αισιόδοξοι για τις προοπτικές της τοπικής οικονομίας μέσα στους επόμενους μήνες. Αυτό είναι το υψηλότερο ποσοστό αισιοδοξίας από κάθε άλλη περιοχή, παρά το γεγονός ότι η Ευρώπη βιώνει με τη μεγαλύτερη ίσως σφοδρότητα τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία και της ενεργειακής κρίσης.

Η αισιοδοξία δεν σημαίνει όμως απουσία φόβων. Το γεωπολιτικό ρίσκο (59%), ο πληθωρισμός (57%) αλλά και το ύψος του εθνικού χρέους (56%) συνιστούν και για τους Ευρωπαίους πηγή σοβαρής ανησυχίας. Οι επενδυτές έχουν έτσι αρχίσει να αναζητούν εναλλακτικές επενδύσεις υψηλότερων αποδόσεων.

Το 69% των επενδυτών δηλώνουν πως έχουν ήδη εντάξει στο χαρτοφυλάκιό τους κάποιου είδους εναλλακτική επένδυση και το 35% θέλει να αυξήσει την έκθεσή της σε αυτές μέσα στους επόμενους μήνες.

Και για τη Γηραιά Ήπειρο βεβαίως τα μετρητά είναι «καταφύγιο». Το 52% σκοπεύει να αυξήσει το μερίδιό του σε αυτά μέσα στους επόμενους έξι μήνες, ως τρόπο κάλυψης έναντι πιθανών αναταράξεων στις αγορές.